

GRENSELANDET AS
c/o BDO, Storåkeren 11
9411 HARSTAD

Vår dato: 24.06.2024

Vår ref.: 201700703-272 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVE tar ikke Davvi vindkraftverk til videre behandling

Grenslandet DA har sendt søknad til NVE om planer om Davvi vindkraftverk i Lebesby kommune.

Til sammen mottok NVE langt flere planer om ny kraftproduksjon i Finnmark enn det er mulig å realisere med den planlagte nettkapasiteten i området. Basert på en vurdering av alle de innsendte prosjektene har NVE gjort en prioritering. På bakgrunn av denne prioriteringen tar NVE 11 meldinger om vindkraft med i den videre konsesjonsbehandlingen.

Som følge av prioriteringen har NVE besluttet at søknaden om Davvi vindkraftverk ikke skal tas til videre behandling. NVE anmoder tiltakshaver om å trekke søknaden.

Bakgrunn

NVE viser til Grenslandet DA sin søknad av 15.08.2022 for bygging av Davvi vindkraftverk i Lebesby kommune i Finnmark. Prosjektet ble meldt i 2017. Etter en offentlig høring av meldingen, fastsatte NVE utredningsprogram i 2018. Grenslandet DA sendte inn konsesjonssøknad til NVE i 2019. I 2019 ble all konsesjonsbehandling av vindkraftverk stanset. NVE hadde ikke anledning til å behandle søknaden før det i 2022 åpnet for at NVE kunne ta saken til behandling dersom kommunen anmodet om dette. I mars 2022 anmodet Lebesby kommune NVE om å ta søknaden til behandling, og Grenslandet DA sendte en oppdatert søknad i august 2022. NVE gjennomførte oppstartsmøte i november 2022. I samsvar med endringer i energiloven og plan- og bygningsloven fra 1.7.2023, har Lebesby kommune igangsatt arbeid med områderegulering av planområdet.

Prioritering av prosjekter i Finnmark

Totalt har NVE mottatt 25 planer om vindkraft i Finnmark, som er langt flere enn det er teknisk mulig å realisere, på grunn av begrenset kapasitet i kraftnett. Det er også andre hensyn som tilsier at det ikke vil bli realisert så mange prosjekter. Det er krevende for høringspartene å uttale seg til mange prosjekter samtidig, og unødig ressursbruk å utrede

uaktuelle prosjekter. NVE har derfor lagt opp til en prosess der antall prosjekter kan bli ytterligere redusert når vi har fått mer kunnskap om de enkelte prosjektene.

NVE har nå vurdert alle prosjektene med utgangspunkt i de tidligere kommuniserte prioriteringskriteriene, og prioriterer videre behandling av prosjektene som er antatt å ha minst negative virkninger. Basert på dette arbeidet har NVE prioritert 11 prosjekter som går videre til første høringsfase. De øvrige prosjektene tas ikke med videre i denne runden.

NVEs vurdering

Alle de planlagte prosjektene er vurdert etter følgende kriterier:

- Kommunen vil igangsette områderegeringsprosessen
- Samsvar med Finnmark fylkeskommunes regionale plan for vindkraft
- Dokumentasjon på medvirkning fra reindrift – i tråd med Stortingsmelding om vindkraft på land
- Annet tilgjengelig kunnskapsgrunnlag: Forsvarsinteresser, innpass i kraftsystemet og behov for nettutbygging, kunnskapsgrunnlaget bak nasjonal ramme for vindkraft, verneplan for vassdrag, vurderinger gjort i tidligere konsesjonsvedtak i samme eller tilstøtende områder

Davvi vindkraftverk har kommet lengre i konsesjonsprosessen enn de øvrige prosjektene, og er allerede konsekvensutredet. Dermed har NVE et større kunnskapsgrunnlag for denne saken. I tillegg til de nevnte kriteriene, har vi derfor brukt søknaden med konsekvensutredning til å gjøre vår vurdering av prosjektet.

Våre vurderinger for Davvi vindkraftverk oppsummeres kort i det følgende:

Forholdet til kommunens områderegering

Lebesby kommune fastsatte 12.12.2023 planprogram for Davvi vindkraftverk. Kommunestyret i Lebesby vedtok også 18.06.2024 at alle foreslåtte prosjekter i kommunen kan være med videre i prosessen.

NVE vurderer forholdet til kommunen som avklart.

Fylkeskommunal plan

Prosjektet ligger utenfor de «aktuelle utredningsområdene» utpekt i Finnmark fylkeskommunes regionale plan for vindkraft¹. Planen ble laget med formål å angi områder som ble antatt å ha mindre potensiale for interessekonflikter, der man så på muligheter for å samle inngrep og samordne utvikling av infrastruktur for etablering av vindkraftverk. I planen er området beskrevet som «*Villmarkspreget naturtype med store landskapsrom mellom Børselv og Adamselv*». Området er også vinterbeite.

---

¹ [Regional vindkraftplan for Finnmark 2013-2025 - Finnmark fylkeskommune \(ffk.no\)](#)

NVE vurderer at prosjektet ikke er i samsvar med anbefalingene i den regionale planen.

Reindrift

Planområdet ligger i reinbeitedistrikt 13, og kan påvirke de tilgrensende reinbeitedistriktene 14, 14 a, 9 og 17 i ulik grad. Grenselandet AS har beskrevet kontakten de har hatt med reinbeitedistriktene og samiske interesser for øvrig, innsendt til NVE i epost 20.03.2024. Det har gjennom årene vært avholdt ulike kontaktmøter mellom partene, både for utveksling av informasjon og med formål å gjøre avtaler. Innholdet har dreid seg om både vindkraftplanene og tilhørende nettilknytning. Distrikt 9 kan bli påvirket av et nytt sperregjerde mellom distrikt 13 og 9, slik det kommer frem i konsekvensutredningen.

NVE er ikke kjent med at det foreligger noen avtaler med reindriften, og NVE anser forholdet til reindriften som uavklart.

Kraftsystem og nettilknytning

Det er ikke tilgjengelig nettkapasitet til prosjektet per i dag. Prosjektet er avhengig av ny Skaidi–Lebesby (til behandling). Meldingen skisserer løsninger for tilknytning gjennom ny ledning til ny Lebesby transformatorstasjon eller til en ny 420 kV koblingsstasjon på ledningen Skaidi–Lebesby.

En eventuell realisering av vindkraftprosjektet vil være avhengig av at det gjøres tiltak i transmisjonsnettet øst for Skaidi. Da disse nødvendige tiltakene ikke har konsesjon, vurderer NVE forholdet til kraftsystemet og tilknytning som uavklart.

Andre vurderingskriterier

Planområdet er blant områdene som ble ekskludert i de tematiske analysene som ble gjort i forbindelse med nasjonal ramme for vindkraft². Begrunnelsen for eksklusjonen var at området er et viktig friluftsområde med nasjonal betydning, og at området er viktig for oppnåelse av regionale bestandsmål for jerv og gaupe. Det er et betydelig antall registrerte primærhi for fjellrev innenfor området. Begrunnelsen var også at området inngår i et stort sammenhengende naturområde med urørt preg, og har svært store naturverdier knyttet til trua og sensitive arter, friluftsliv og landskap.

Gjennomførte konsekvensutredninger: NVE har også vurdert den innsendte søknaden og konsekvensutredningene for prosjektet, samt høringsuttalelser fra den offentlige høringen av meldingen. NVEs vurdering er at Davvi vindkraftverk vil ha store, irreversible virkninger for et av Norges største sammenhengende naturområder med urørt preg. Viktigheten av dette er også påpekt av flere i forbindelse med høringen. Laksefjordvidda er Norges nest største inngrepsfrie naturområde, og er av svært stor betydning for naturmiljø og rekreasjon.

---

² [Analyseskjema for område 41 \(nve.no\)](https://www.nve.no/analyse/analyse-skjema-for-omrade-41)

Landskapsrommet i området har over lang tid hatt stor symbolverdi for samisk kultur og tradisjonell bruk. Fortsatt fravær av inngrep er en viktig kvalitet for videreføring av disse verdiene. Urørthet var også det viktigste kriteriet da Storelvasdraget, som hele vindkraftverket ligger i nedslagsfeltet til, ble vernet i 1973.

Plan- og influensområdet til Davvi vindkraftverk er etter NVEs vurdering ett av de områdene i landet hvor storskala utbygging av vindkraft vil ha størst virkninger for denne typen natur- og landskapskvaliteter. Det er konsekvensene for landskapets visuelle verdi og egenskaper knyttet til fravær av inngrep, som er de avgjørende elementene. Vi er ikke kjent med at det tidligere er søkt om konsesjon for vindkraftprosjekter i områder med så store verdier og kvaliteter for disse temaene.

Oppsummering og konklusjon

Etter en samlet vurdering har NVE kommet til at **Grenselandets søknad om Davvi vindkraftverk ikke prioriteres i den videre prosessen i Finnmark**. NVE legger særlig vekt på de forventede negative virkningene for sammenhengende naturområder og samisk kultur og tradisjonell bruk av området. NVE viser videre til at tiltaket ikke var utpekt som egnet i Finnmark fylkeskommunes regionale vindkraftplan. Dette har god støtte også i analysene til nasjonal ramme for vindkraft.

Ut fra foreliggende informasjon mener vi at det er svært liten sannsynlighet for at Davvi vindkraftverk vil kunne få konsesjon.

Vi gjør oppmerksom på at denne vurderingen ikke er et vedtak med klageadgang.

Prosess videre

Etter en gjennomgang av alle planene har NVE besluttet å gå videre til høringsfase med 11 prosjekter. 14 prosjekter er prioritert ned.

Prosjektene som nedprioriteres vil ikke bli tatt til behandling i denne runden, og sendes ikke på høring. På bakgrunn av den begrensede nettkapasiteten i Finnmark, er det vanskelig å si når det eventuelt vil være aktuelt å behandle prosjektene som nedprioriteres.

NVE anmoder derfor tiltakshaver om å trekke søknaden.

Kontakt med NVE

For pressemeldinger, bakgrunn og utfyllende informasjon viser vi til våre nettsider [Konsesjonsprosesser i Finnmark - NVE](#).

Har du spørsmål om denne prioriteringsrunden, kontakt Svein Grotli Skogen (svgrsk@nve.no) i løpet av uke 26 eller 27. For generelle spørsmål om "Kraft og industriløft Finnmark" kontakt Inger Anette Sandvand Dahlen (iasd@nve.no) i løpet av uke 26 eller 27.

Med hilsen

Inga Nordberg
Direktør

Ingrid Myrtveit og Svein Grotli Skogen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

GRENSELANDET AS

Kopimottakerliste:

LEBESBY KOMMUNE

Sametinget / Samediggi

STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK

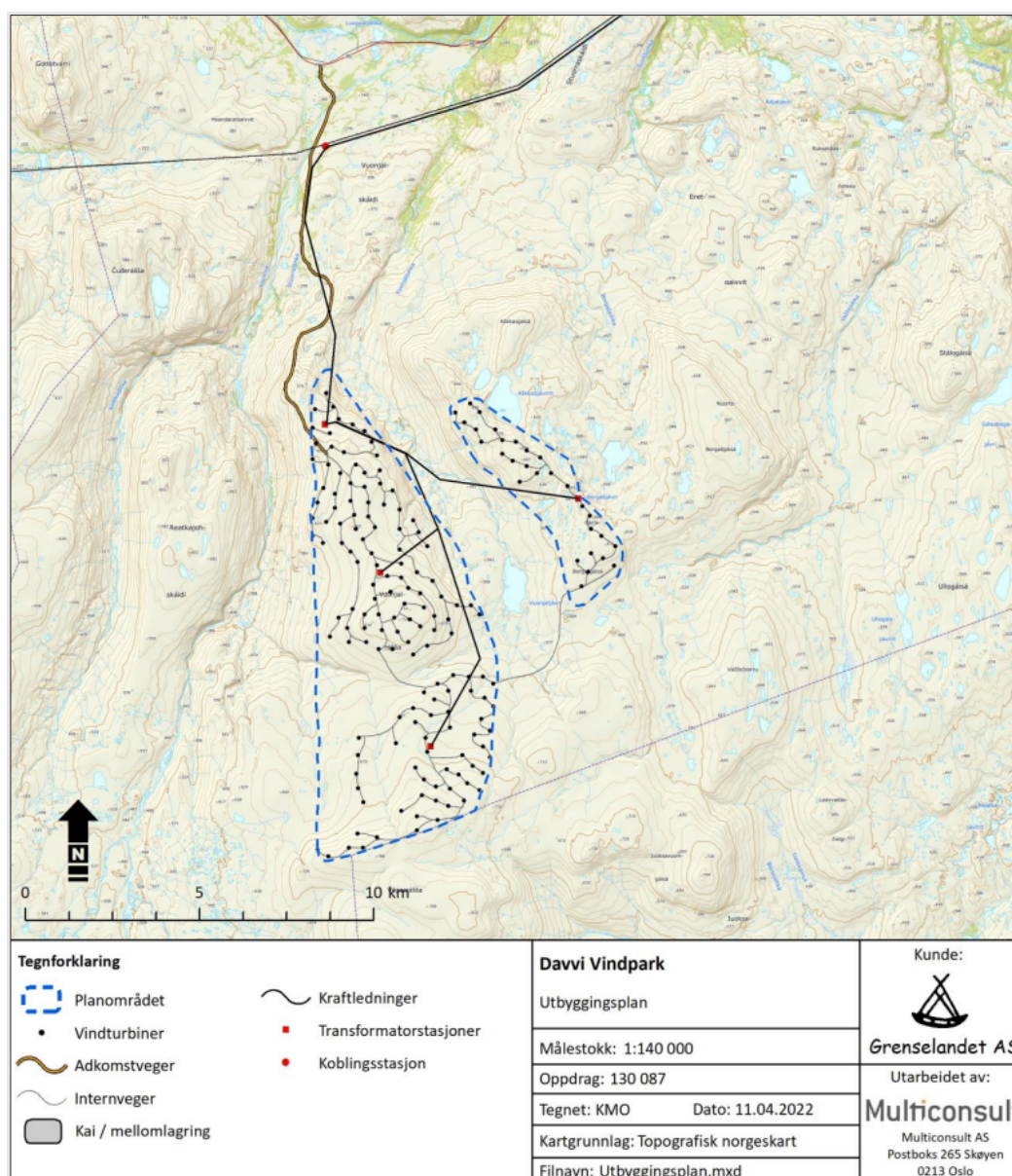
FINNMARK FYLKESKOMMUNE

Vedlegg – Bakgrunn for vurderingen av Davvi vindkraftverk

Kort beskrivelse av utbyggingsløsningen i konsesjonssøknaden

Davvi vindkraftverk er omsøkt med en samlet installert effekt på inntil 800 MW, fordelt på 66–160 vindturbiner. Planområdet er på totalt 63 km² og består av to delområder. Det er søkt om en ny adkomstvei på ca. 13 km fra fv. 98 til planområdet, og om lag 100 km internveier i vindkraftverket. Tiltakshavers primære alternativ for nettilknytning er en ny 420 kV luftledning med lengde ca. 8 km fra planområdet til en ny koblingsstasjon langs Statnetts omsøkte 420 kV ledning fra Skaidi til Lebesby.

Figur 1: Kart som viser omsøkt utbygging av Davvi vindkraftverk. Kilde: Konsesjonssøknaden.

Nærmere om sammenhengende naturområder med urørt preg

Konsesjonssøknad og konsekvensutredning

I konsesjonssøknaden står det blant annet:

«Området hvor Davvi vindkraftverk er planlagt ligger midt i et av de største sammenhengende naturområdene i Norge. Med unntak av reindrift og et svært begrenset omfang av friluftaktiviteter forekommer det ingen menneskeskapte forstyrrelser her».

Det framgår av søknaden at en utbygging av Davvi vindkraftverk vil medføre et innhugg sentralt i et stort sammenhengende naturområde med urørt preg. Området fungerer som et tilnærmet upåvirket bindeledd mellom Tanadalen i sør og fjordsystemene i nord, og mellom de høyereliggende områdene fra Laksefjordvidda i øst og ned mot Lakselv i vest.

I konsekvensutredningen³ står det følgende om datagrunnlag og metode for vurdering av tiltakets virkninger for sammenhengende naturområder med urørt preg:

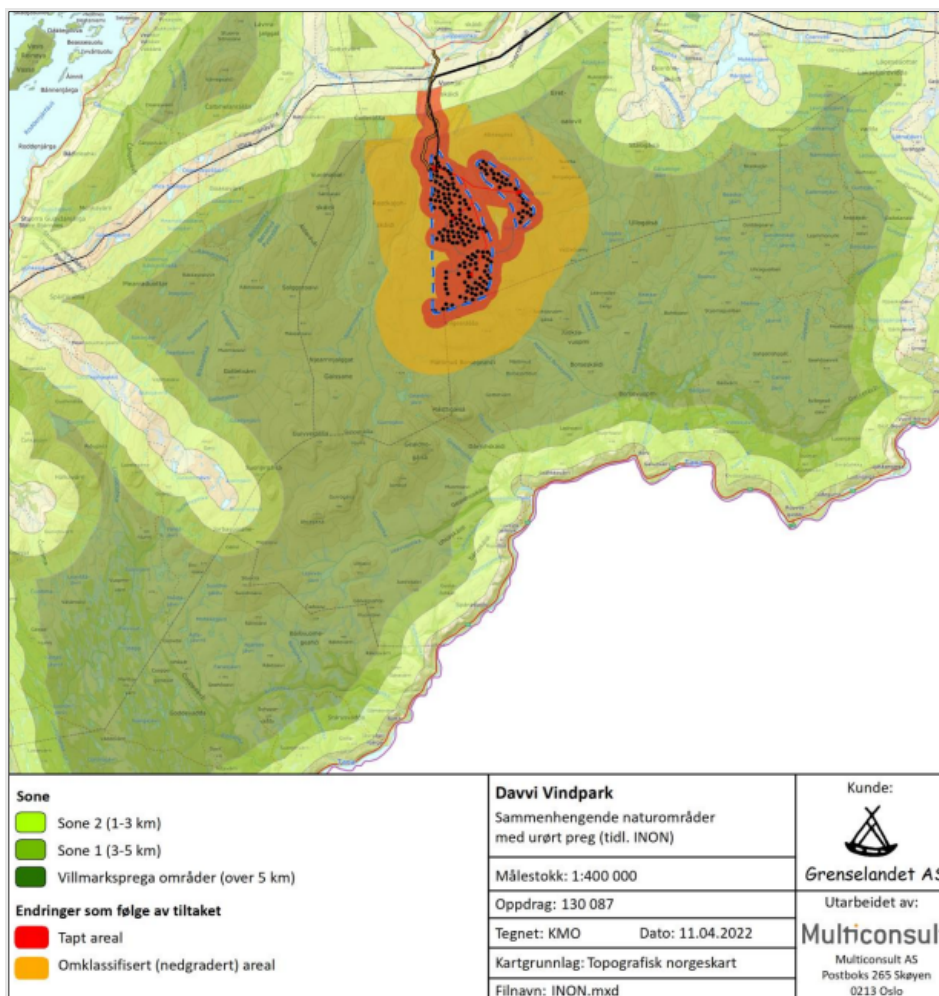
«Vurderingene [...] er basert på Miljødirektoratets oversikt over inngrepsfrie naturområder per januar 2013 og egne observasjoner under befaringene i influensområdet. [...] Samlet sett vurderes [...] oversikten over inngrepsfrie naturområder [etter Miljødirektoratets definisjon] å gi et godt inntrykk av forekomsten av sammenhengende naturområder med urørt preg.»

I konsesjonssøknaden er det oppgitt at en utbygging av Davvi vindkraftverk vil medføre et netto tap av villmarkspregede områder (områder som ligger mer enn fem kilometer fra tyngre, tekniske inngrep) på 322,9 km². Områdets inngrepsfrie karakter er i konsekvensutredningen vurdert å ha stor betydning for landskapet i influensområdet, og dets verdi. Konsekvensen av en utbygging for landskapsbildet vurderes derfor som stor negativ.

Som det også går frem av konsekvensutredningen vil Davvi vindkraftverk berøre både fjellområdene som inngår i Gaissene samt Vestvidda. Disse områdene består hovedsakelig av inngrepsfri natur i dag, og vil bli sterkt påvirket av både arealbeslag, terrenginngrep og skyggekast. NVE viser her til Statsforvalterens innspill til melding for Davvi i brev av 29.11.2017, gjentatt i uttalelse av 08.09.2023. Her skriver de blant annet om naturmangfold og trekker frem at Davvi vindkraftverk med nettilknytning vil kunne være i konflikt med vesentlige nasjonale interesser for miljøområdet, nærmere utdypet i Rundskriv T-2/16 fra KLD.

---

³ Multiconsult. [Konsekvensutredning; Davvi vindkraftverk med tilhørende nettilknytning](#), s. 57

Kart som viser INON-statusen før og etter utbygging av Davvi vindkraftanlegg

NVEs vurdering

NVE vil innledningsvis understreke at nedgang i areal av områder uten tyngre tekniske inngrep ikke lenger er et selvstendig vurderingskriterium ved nye inngrep. Det skal gjøres en konkret vurdering av om viktige naturverdier knyttet til urørt natur kan påvirkes. Miljødirektoratets oversikt over inngrepsfri natur (INON) brukes med andre ord kun som et støtteverktøy i denne typen konkrete vurderinger.

Det framgår av Miljødirektoratets veileder om Sammenhengende naturområder i arealplanlegging⁴ at store, sammenhengende naturområder har verdi i kraft av sin størrelse og relative urørthet. Dette gjelder større utmarksområder med fjell, skog, hei eller blokkmark, og denne type områder er viktige for mangfoldet av natur- og friluftsområder i Norge.

⁴ [Sammenhengende naturområder i arealplanlegging - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://www.miljodirektoratet.no/Sammenhengende_naturomrader_i_arealplanlegging)

Laksefjordvidda er ifølge Miljødirektoratet⁵ et svært stort sammenhengende naturareal. Laksefjordvidda henger sammen med naturområder i Finland og utgjør deler av det som trolig er de aller største områdene med urørt preg i Skandinavia.

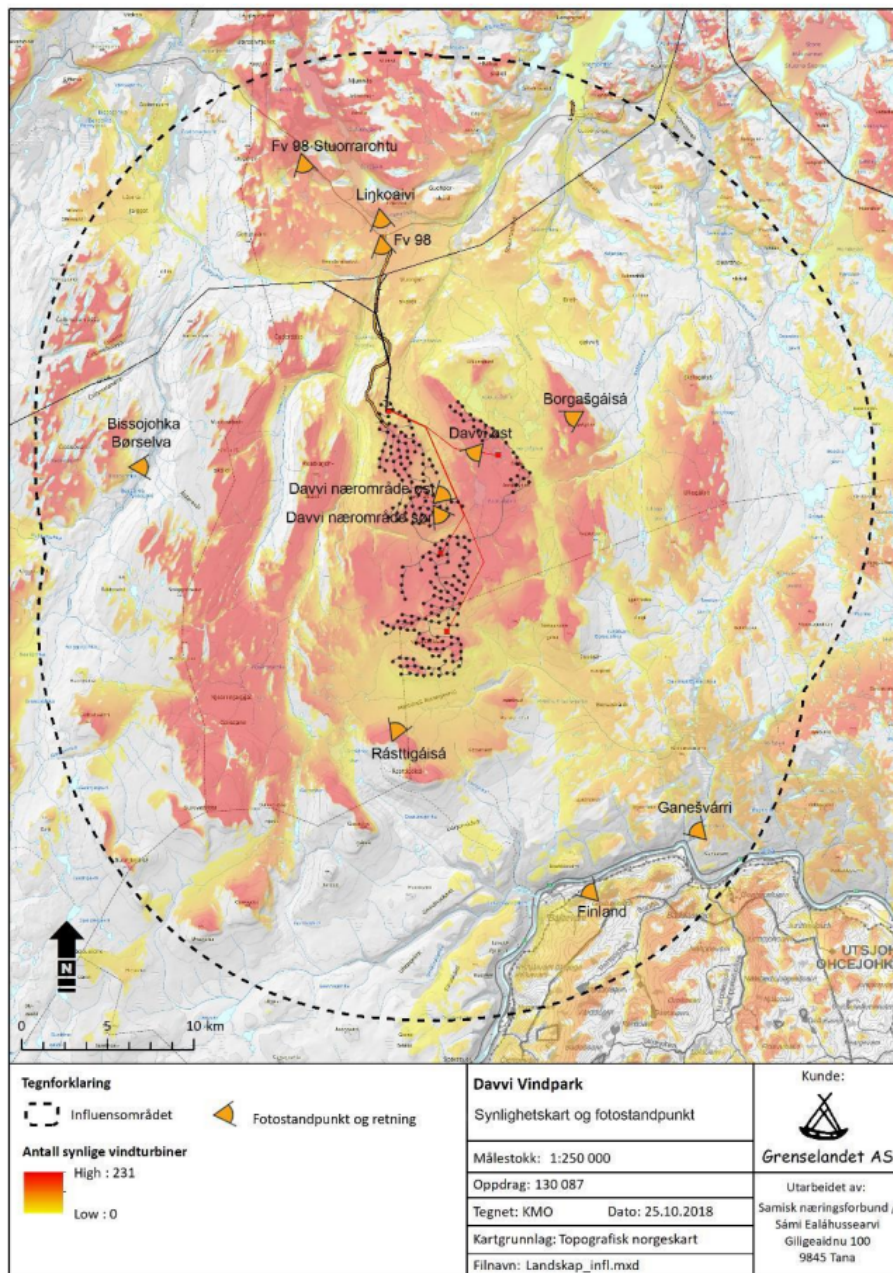
Miljødirektoratet har beregnet at utbygging av vindkraft i Norge fram til 2022⁶, har gitt en samlet reduksjonen av INON-arealer i kategorien «villmarkspregede områder» på cirka 71 km². En utbygging av Davvi vindkraftverk alene vil medføre tap av ca. 323 km² i denne kategorien. Til sammenligning er den samlede reduksjonen av «villmarkspregede områder» fra alle norske arealinngrep mellom 2008 og 2018 på cirka 300 km². Planområdet til Davvi vindkraftverk ligger i sin helhet i et villmarkspreget areal etter INON-definisjonen. Dersom anlegget realiseres, vil det være det første vindkraftverket i Norge som – helt eller delvis – bygges innenfor «villmarkspregede områder».

Selv om endring av INON-definerte arealer ikke lenger er et styrende kriterium i vurdering av inngrep, mener vi at den vesentlige omklassifiseringen fra villmarkspregede områder er en relevant indikator på omfanget av konsekvensene fra Davvi vindkraftverk. Vi konstaterer at Davvi vindkraftverk er planlagt i et svært stort sammenhengende naturområde med få eksisterende inngrep og stor grad av urørthet. Slike store uberørte naturområder er svært viktige for naturmangfold og rekreasjon. Dersom det etableres vindkraftverk i området, vil de kvalitetene som var knyttet til at området var stort, sammenhengende og tilnærmet urørt, bli vesentlig redusert.

---

⁵ [Analyseskjema fra Nasjonal ramme for vindkraft](#)

⁶ Oppsummert i NVE og Miljødirektoratets kunnskapsgrunnlag for vindkraft i Norge; [Arealbruk for vindkraftverk - NVE](#)

Kart fra konsekvensutredningen som viser synlighet og benyttede fotostandpunkter

Nærmere om virkninger for samiske kulturminner og kulturmiljø

Konsesjonssøknad og konsekvensutredning

Den sørlige delen av planområdet for Davvi vindkraftverk ligger inn mot det høyfjellsområdet som beskrives som Gaissene. Det framgår av konsekvensutredningen om kulturminner og kulturmiljø at Gaissene tilhører de mest urørte og villmarkspregede landskapsregionene i Norge, med minimalt synlige kulturpåvirkninger. Det er også knyttet flere sagn og myter til naturformasjonene, som sammen med andre kulturminner gjør dette til et verdifullt kulturmiljø.

Fjellet Rásttigáisá er svært sentralt i dette landskapet og inngår i et helhetlig kulturmiljø som i utredningen blir beskrevet å være uberørt av nyere tiltak, og ha stor verdi. Rásttigáisá blir beskrevet som et hellig fjell, med røtter tilbake i samenes gamle religion. I rapporten står det blant annet:

«Ifølge opplysninger hentet inn av Sámi Ealáhussearvi er Rásttigáisá et hellig fjell i samenes gamle religion. En trodde det var sterke krefter i fjellet. Samiske sjamaner skal ha kjempet for å få kontroll på kreftene i fjellet. Det var vanlig å legge ned gaver/offer til gudene på reise i fjellet. Det er registrert et slikt offersted på nordsiden på vei opp mot Rásttigáisá. Det er i tillegg registrert en røys i samme området.»

Davvi vindkraftverk ligger i influenssonen og vil ha stor negativ konsekvens for kulturmiljøet som Rásttigáisá inngår i. Påvirkning av kulturminner og kulturmiljø må ses i relasjon til landskapet. I konsekvensutredningen kommer det frem at vindturbinene vil dominere landskapsbildet. I tillegg vil veier og oppstillingsplasser medføre inngrep som blir godt synlige i det golde viddelandskapet. Av søknaden går det frem at:

“Vindkraftverkets store utstrekning og antall turbiner vil påvirke landskapet negativt. Den storskala landskapskarakteren på høyfjellsområde gir en viss tåleevne, men mangel på vegetasjon gjør området sårbart for inngrep. Området vil ikke lenger fremstå som urørt og det villmarkspregede landskapet vil være borte. Samlet sett vurderes Davvi vindkraftverk derfor å medføre stor negativ konsekvens (---) for landskapet”.

NVEs vurdering

Gjennom kravene i Grunnloven § 108, naturmangfoldloven § 8 annet ledd og internasjonale regler skal NVE legge vekt på hensynet til samisk kultur og næringsutøvelse i konsesjonsbehandlingen.

I dette området er det registrert kulturminner som kan knyttes til fjellet Rásttigáisá som et hellig område. I henhold til kulturminneloven er alle samiske kulturminner automatisk fredet dersom de er eldre enn 1917. Dette er kulturminner som kan være naturlige formasjoner eller steder det knytter seg muntlige overleveringer, tro og tradisjon til.

Den visuelle virkningen som fjellet utgjør i det vidstrakt landskapsrommet er en kvalitet som har sammenheng med samisk kulturutøvelse, og gjør dette til et spesielt sted med stor symbolverdi. Det finnes mange fjell og naturområder i Norge som er viktige for samisk kulturutøvelse og tro. NVE mener at området rundt Rásttigáisá utmerker seg som særskilt viktig. I innkomne høringsuttalelser til meldingen og gjennom innspill i ettertid bekreftes det at området fremdeles har en særlig betydning for svært mange også i dag. Det drives også reindrift i området, og NVE viser til at landskapet i samiske områder generelt er uløselig knyttet til samisk natur- og kulturgrunnlag. Slik NVE oppfatter det vil enhver utbygging i dette område gi så stor negativ påvirkning at det vil være svært vanskelig å avbøte.

Nærmere om inngrep i verna vassdrag

Omsøkte Davvi vindkraftverk og tilhørende infrastruktur ligger i sin helhet innenfor nedbørsfeltet til Storelva, som ble vernet i 1973 gjennom Verneplan I for vassdrag. Vernekriteriet for dette vassdraget er i hovedsak urørthet.

NVEs vurdering

Sikring av verneverdiene i verna vassdrag er en overordnet interesse som inkluderer nedslagsfeltet til vassdraget. Når viktige kriterier for vernet er uberørt natur, er interessene i dette tilfellet nær sammenfallende med kategoriseringen for sammenhengende naturområder med urørt preg. I dette tilfellet er det både inngrepet i nedslagsfeltet og synligheten fra store deler av hovedvassdraget som spiller inn.

Oppsummering

Vi konstaterer at Davvi vindkraftverk er planlagt i et svært stort sammenhengende naturområde med få eksisterende inngrep og stor grad av urørthet. Etter NVEs vurdering vil en utbygging av Davvi vindkraftverk gi store, irreversible virkninger for ett av Norges største sammenhengende naturområder med urørt preg, uten at det kan avbøtes gjennom tilpasninger i vindkraftverket. Dette vil medføre store konsekvenser for naturmangfold og rekreasjon. NVE legger også stor vekt på at dette er områder som har stor betydning for samisk kultur og tradisjonell bruk. Dersom det etableres vindkraftverk i området, vil de kvalitetene som var knyttet til at områdets urørthet og symbolverdi, bli vesentlig redusert.